

Sygn. akt III KRS 14/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania B. P.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym w [...]., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2013 r., poz.354, z udziałem B. N.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 kwietnia 2015 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z dnia 4 listopada 2014 r. nr [...] postanowiła: 1/ przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] kandydaturę B. N. dr hab. nauk prawnych, asystenta-eksperta w Biurze T., prof. nadzw. Uczelni [...] w W.; 2/ nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o

powołanie do pełnienia urzędu na tym stanowisku kandydatury B. P. - sędziego Sądu Okręgowego w K. oraz kandydatury S. N. sędziego Sądu Okręgowego w K..

W uzasadnieniu uchwały podano, że uchwałą z dnia 19 marca 2014 r. nr [...]1, Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] kandydaturę sędziego Sądu Okręgowego w K. – A. B. oraz kandydaturę asystenta-eksperta w Biurze T. – B. N.. (pkt I. ppkt 1); nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] kandydatur: sędziego R. A., sędzi E. B., sędziego P. C., sędzi I. D., sędziego R. J., sędziego S. N., sędzi B. P., sędziego B. S. , sędziego T. S. i sędzi K. W. (pkt I. ppkt 2). W pkt. II uchwały Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła umorzyć, na podstawie art. 41 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, postępowanie wywołane zgłoszeniem sędziego W.K., sędzi R. K. oraz sędzi M. Ł.. W następstwie zaskarżenia tej uchwały przez uczestników postępowania - sędziego S. N. oraz sędzię B. P., Sąd Najwyższy wyrokami z dnia 27 sierpnia 2014 r. (sygn. akt III KRS 34/14 oraz III KRS 35/14) uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania w zakresie dotyczącym odpowiednio: S. N. i B. Ś. oraz B. P. i B. N.. W uzasadnieniu obydwu wyroków Sąd Najwyższy zwrócił uwagę przede wszystkim na to, że Krajowa Rada Sądownictwa nie uwzględniła określonego w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa kryterium poparcia środowiska sędziowskiego dla poszczególnych kandydatów. Uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie pozwalało - w ocenie Sądu Najwyższego - na właściwą jej kontrolę zarówno w aspekcie dopełnienia przez Radę wymagania rozważenia wszystkich istotnych okoliczności, jak i z punktu widzenia zachowania przez nią wynikających z art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP zasad równego traktowania i zakazu dyskryminacji oraz jednakowych szans w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych.

Ponownie rozpoznając sprawę obsadzenia wolnego stanowiska sędziowskiego w Sądzie Apelacyjnym w [...] - tym razem z udziałem trojga kandydatów: dr hab. B. N., sędzi B. P. i sędziego S. N. - Zespół członków Krajowej

Rady Sądownictwa zwrócił się do Rady z wnioskiem o zaproszenie kandydatów na rozmowę w siedzibie Rady. Po zaprezentowaniu się osób biorących udział w postępowaniu nominacyjnym i ponownym rozważeniu zgromadzonego w sprawie materiału, Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa po raz kolejny zarekomendował na wakujące stanowisko sędziego kandydaturę dr hab. B. N.. Wskazana kandydatka uzyskała jednogłośnie poparcie członków Zespołu (4 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się”).

B. N. urodziła się w 1970 r. w K.. Studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu [...] w K. ukończyła w 1993 r. z oceną bardzo dobrą z wyróżnieniem. Następnie, po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu ówczesnego Sądu Wojewódzkiego w K., złożyła we wrześniu 1995 r. egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym bardzo dobrym. W marcu 1997 r. złożyła uzupełniający egzamin radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w K. i została wpisana na listę radców prawnych. Równolegle, od września 1993 r. B. N. odbywała studia doktoranckie w Katedrze Postępowania Karnego Wydziału Prawa Uniwersytetu [...]. W czerwcu 1998 r. obroniła pracę doktorską i uzyskała stopień naukowy doktora nauk prawnych. W okresie od 1 października 1996 r. do 30 września 2002 r. B. N. zatrudniona była w Katedrze Postępowania Karnego Wydziału Prawa Uniwersytetu [...], początkowo jako asystent, a następnie jako adiunkt. B. N. od 21 marca 2001 r. pracuje w Biurze [...], początkowo na stanowisku asystenta, następnie starszego asystenta, a obecnie asystenta-eksperta. Od 1 października 2002 r. do 31 września 2011 r. kandydatka była adiunktem w Katedrze Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w K.. W kwietniu 2010 r. uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego. Od 19 września 2011 r. jest profesorem nadzwyczajnym Uczelni [...]. w W.. Kandydatka do karty zgłoszenia dołączyła wykaz publikacji, z których wynika, że jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki prawa karnego w powiązaniu z prawem konstytucyjnym i prawem karnym europejskim. W listopadzie i grudniu 2000 r. w ramach stypendium Fundacji im. [...] B. N. odbyła staż badawczy w Instytucie Prawa Karnego Międzynarodowego i Porównawczego im. [...] w F.. W lipcu i sierpniu 2004 r. oraz 2005 r. odbyła staże naukowe na Uniwersytecie [...] w G. w Katedrze Prawa Karnego. Od czerwca do września 2007 r. w ramach stypendium uzyskanego z Centrum Europejskiego realizowała w

Uniwersyteckim Instytucie [...] w F. grant na temat: „[...]”. Od 30 lipca do 30 sierpnia 2007 r. w ramach stypendium Komisji Europejskiej uczestniczyła w pracach szkoły letniej na Uniwersytecie w T.. Od marca 2012 r. jest wykładowcą Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, w której prowadzi zajęcia na aplikacji sędziowskiej, dotyczące pozakodeksowych przepisów karnych oraz problematyki odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, a na aplikacji prokuratorskiej - zajęcia z zakresu prawa karnego. Ponadto B. N. od 2007 r. prowadzi na aplikacji adwokackiej w Warszawie zajęcia z zakresu prawa konstytucyjnego. B. N. była także referentem na konferencjach szkoleniowych organizowanych przez: Okręgową Radę Adwokacką w K. (tematyka odpowiedzialności karnej podmiotów zbiorowych) oraz Okręgową Radę Adwokacką w L.. Na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości, w ramach szkolenia ustawicznego sędziów i prokuratorów prowadziła wykłady z problematyki karnej podmiotów zbiorowych. Kandydatka prowadziła także zajęcia na kilku studiach podyplomowych. B. N. prowadziła ponadto szkolenia dla pracowników Fundacji [...]. Kandydatka uzyskała także szereg nagród i wyróżnień, m.in. Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu [...], Rektora tej Uczelni (lata 1998 - 1999) oraz Rektora Uniwersytetu [...] w K. (lata 2007 - 2010), za wysokie osiągnięcia w pracy naukowej i dydaktycznej. Ponadto, w 2011 r. B. N. została odznaczona medalem Komisji Edukacji Narodowej za szczególne osiągnięcia dla oświaty i wychowania. Kandydatka jest również członkiem: European Law Institute z siedzibą w B., Towarzystwa Badawczego Prawa Europejskiego z siedzibą w W. oraz uczestnikiem Forum - Wymiar Sprawiedliwości i Sprawy Wewnętrzne UE, Centrum Europejskiego N..

Oceny pracy i kwalifikacji merytorycznych kandydującej na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] dr hab. B. N., dokonał wizytator do spraw karnych - SSA w K. W. D.. Wnioski płynące z tej opinii potwierdzają, że kandydatka koncentruje swoje zainteresowania naukowe wokół szeroko rozumianej problematyki karnej. Poruszane w sporządzanych przez nią opracowaniach kwestie odnoszą się przede wszystkim do zagadnień konstytucyjnych nawiązujących do szeroko rozumianego prawa karnego. Publikacje, których jest autorką, poruszają również problematykę odpowiedzialności karnej podmiotów zbiorowych. Sędzia

wizytator zaakcentował, że B. N. jest prawdziwym autorytetem, jeśli chodzi o kwestie związane z zagadnieniami odnoszącymi się do międzynarodowego obrotu prawnego, przede wszystkim w sprawach karnych. Kandydatka ma rozległą wiedzę na temat szeroko rozumianego prawa karnego innych państw, a w szczególności Niemiec. Opiniujący podkreślił, że w swoich publikacjach B. N. odnosi się do kwestii związanych ze szczegółowymi problemami wynikającymi przede wszystkim z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Na szczególną uwagę - zdaniem sędziego wizytatora - zasługuje wiedza opiniowanej w zakresie zagadnień związanych z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego. Poparciem tej tezy są także rekomendacje udzielone B. N. przez obecnych i będących w stanie spoczynku sędziów tego Trybunału (sędziego A. R. - Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, T. D. - sędzię Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, J. S. - sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, W. H. - sędziego Trybunału Konstytucyjnego). Analiza projektów różnorodnych rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego przygotowanych przez B. N. jako asystenta-eksperta dowodzi, że w sposób swobodny porusza się ona w różnych zagadnieniach prawnych odnoszących się do wszystkich dziedzin prawa. Sposób argumentacji przedstawiony w projektach wskazuje na biegłość opiniowanej w podejmowaniu ocen dotyczących kwestii zgodności z Konstytucją różnego rodzaju aktów prawnych. Zdaniem sędziego wizytatora - co jest istotne z punktu widzenia znajomości przez kandydatkę realiów pracy orzeczniczej w sądownictwie powszechnym – B. N. , odbywając aplikację sądową, dała się poznać jako osoba zaangażowana oraz kompetentna w wypełnianiu swoich obowiązków. Mając na uwadze dane zawarte w ocenie kwalifikacji merytorycznych B. N., sędzia wizytator uznał, że zasługuje ona na rekomendowanie jej kandydatury na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...].

Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...], na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2013 r. jednogłośnie pozytywnie postanowiło zaopiniować kandydaturę B. N. na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...], które odbyło się w dniu 16 grudnia 2013 r., B. N. otrzymała 15 głosów poparcia oraz 88 głosów przeciw. Regulamin Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] nie przewiduje możliwości

oddania głosów wstrzymujących się - członkowie Zgromadzenia mogą głosować tylko „za” albo „przeciw”.

Krajowa Rada Sądownictwa podjęła w dniu 4 listopada 2014 r. uchwałę, kierując się przedstawioną przez Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa rekomendacją. Rada uwzględniła przede wszystkim oceny kwalifikacyjne wszystkich kandydatów, ich wiedzę w zakresie prawa karnego, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje i inne dokumenty dołączone do kart zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia przedstawicieli sędziów. Rada uwzględniła również wnioski płynące z rozmów przeprowadzonych ze wszystkimi kandydatami przez Zespół członków Rady i po raz kolejny uznała, że w obecnej procedurze nominacyjnej najlepszą kandydatką spośród trojga osób ubiegających się o jedno stanowisko sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym w [...] jest dr hab. B. N. . Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę uzyskane przez poszczególnych kandydatów oceny kwalifikacji, opinie, rekomendacje oraz posiadane doświadczenie zawodowe. Rozważyła także wnioski płynące z poparcia środowiska sędziowskiego.

B. N. została oceniona bardzo dobrze przez sędziego wizytatora. Kandydatka przedstawiła wiele pozytywnych opinii oraz rekomendacji. Opinie te dowodzą, że dr hab. B. N. będzie dla Sądu Apelacyjnego w [...] wielkim wsparciem merytorycznym w sprawach karnych, w których konieczne okaże się rozważanie związków polskiego prawa karnego z Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności albo Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej, a także badanie konstytucyjności różnych regulacji prawnych z zakresu prawa karnego (materialnego i procesowego), co może być szczególnie istotne w perspektywie wejścia w życie, poczynając od 1 lipca 2015 r., dużej nowelizacji procedury karnej, wprowadzającej nowy model procesu karnego. Jako osoba zajmująca się naukowo prawem karnym dr hab. B. N. brała udział w debatach naukowych dotyczących tej nowelizacji i jest przygotowana do stosowania nowych przepisów.

Oceny pracy i kwalifikacji merytorycznych sędzi B. P. dokonała sędzia wizytator do spraw karnych - SSA w [...] A. G.. Analiza spraw rozpoznawanych pod przewodnictwem opiniowanej w III Wydziale Karnym Sądu Okręgowego w K. (sądem pierwszej instancji) uzasadnia - zdaniem wizytatora - twierdzenie, że sędzia

posiada rozległą i ugruntowaną wiedzę z zakresu prawa karnego, zna orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych oraz poglądy doktryny. W niektórych badanych sprawach stwierdzono duże odstępy czasu między przydzieleniem sprawy do referatu opiniowanej a jej pierwszym terminem, których nie dało się usprawiedliwić obszernością sprawy. Z wyjątkiem drobnych nieprawidłowości wskazanych w ocenie pracy Kandydatki, sposób przeprowadzania przez nią czynności procesowych był zgodny z przepisami procedury karnej. Drobne zastrzeżenia sędziego wizytatora wzbudziła redakcja postanowień dotyczących stosowania tymczasowego aresztowania. Poza kilkoma zastrzeżeniami, sporządzane przez kandydatkę uzasadnienia wyroków i postanowień zawierają bardzo obszerne wywody, co jest wynikiem dogłębnych rozważań w każdej kwestii istotnej dla rozstrzygnięcia. W czerwcu 2013 r. w referacie sędzi znajdowało się 11 spraw starych. Jednakże w tym wypadku należy mieć na uwadze niezawinione zmiany składów orzekających wymuszające rozpoznawanie sprawy od początku, bardzo skomplikowany charakter tych spraw, ich obszerność, wielowątkowość czy wieloosobowość. Zdaniem sędziego wizytatora, kandydatura sędzi B. P. zasługuje na rekomendowanie jej na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego. W październiku 1985 r. B. P. została mianowana asesorem sądowym. W kwietniu 1987 r. kandydatka została powołana na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego. W maju 1997 r. B. P. została powołana na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w K., w którym orzeka w III Wydziale Karnym (pierwszoinstancyjnym). W aktach osobowych tej kandydatki znajdują się dwie opinie służbowe z 2013 r., których autorami są: Przewodniczący III Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w K. - SSO D. M. oraz Wiceprezes Sądu Okręgowego w K. - SSO B. S.. Wynika z nich, m.in., że kandydatka jest osobą doświadczoną i asertywną, prezentującą bardzo dobry poziom merytoryczny. Osiąga bardzo dobre wyniki w zakresie ilości załatwień i stabilności wydawanych orzeczeń. Generalnie, obie opinie są pozytywne. Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2013 r. jednogłośnie pozytywnie zaopiniowało kandydaturę sędzi B. P.. Z kolei na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] w dniu 16 grudnia 2013 r., na jej kandydaturę oddało 55 głosów „za” oraz 45 głosów „przeciw”. Sędzia B. P. ma doświadczenie w rozpoznawaniu w sądzie okręgowym spraw karnych w pierwszej instancji.

Stosunkowo krótka delegacja w Sądzie Apelacyjnym pozwoliła jej na zetknięcie się ze sposobem rozpoznawania spraw karnych w postępowaniu odwoławczym (apelacyjnym), nie można jednak przyjąć - zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa - że jej kwalifikacje do orzekania w wydziale karnym sądu apelacyjnego są lepsze od kwalifikacji dr hab. B. N..

Autoprezentacja kandydatów, podczas posiedzenia Zespołu członków Rady w dniu 3 listopada 2014 r., miała wpływ na ocenę przymiotów i walorów osobowościowych zaproszonych osób. Stworzyło to Krajowej Radzie Sądownictwa podstawę do właściwej oceny biorących udział w postępowaniu kandydatów. Osobą, która najlepiej zaprezentowała swoją kandydaturę, była B. N.. Dojrzałość, klarowność i precyzyjność wypowiedzi to także ważny aspekt pracy na stanowisku sędziego, a ich ocena nie jest możliwa bez osobistego kontaktu z kandydatami.

Dokonując wyboru kandydata najlepszego w tym postępowaniu nominacyjnym, Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę także poparcie udzielone poszczególnym kandydatom przez środowisko sędziowskie. Bez wątplenia, najwyżej został oceniony sędzia S. N., który otrzymał jednogłośnie pozytywne poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] oraz najwyższe spośród trojga kandydatów poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] - 70 głosów „za”, przy 34 głosach „przeciw”. Wysokie poparcie uzyskała także sędzia B. P. - Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] udzieliło jej jednogłośnie poparcia, a Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] oddało za jej kandydaturę 55 głosów „za”, przy 45 głosach „przeciw”. Najmniejsze poparcie środowiska sędziowskiego uzyskała B. N.. Co prawda Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] również zaopiniowało jej kandydaturę jednogłośnie pozytywnie, jednak Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] oddało na nią 15 głosów „za” i 88 głosów „przeciw”. Wyniki głosowania na Zgromadzeniu Przedstawicieli nie mogą być jednak przesądzające o wyborze kandydata do przedstawienia go o powołanie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej. Z doświadczenia Krajowej Rady Sądownictwa wynika, że stosunkowo często środowisko sędziowskie (zwłaszcza zgromadzenia sędziów lub przedstawicieli sędziów) udziela większego poparcia kandydującym sędziom (przede wszystkim tym, którzy są lub byli delegowani do orzekania w sądzie, do którego aspirują) niż kandydatom spoza sądownictwa (np.

pracownikom naukowym, prokuratorom, adwokatom, radcom prawnym). Chociaż zatem Rada powinna brać pod uwagę skalę poparcia środowiska sędziowskiego, nie może jednak przypisać wyników głosowania na zgromadzeniach decydującego znaczenia. Podstawowe znaczenie powinna mieć ocena kwalifikacyjna kandydata - jego dotychczasowy dorobek zawodowy, doświadczenie zawodowe, wiedza, kompetencje, umiejętności, predyspozycje osobowościowe. Dlatego też, mimo mniejszego poparcia ze strony środowiska sędziowskiego, Rada uznała, że dotychczasowa droga zawodowa B. N., jej wiedza teoretyczna i praktyczna, dorobek naukowy, wysokie kwalifikacje intelektualne, sprawiają, że należy ocenić jej kandydaturę jako wyróżniającą - czyli wyżej od dwójga kontrkandydatów, chociaż ich oceny kwalifikacyjne były również bardzo dobre. Rada wzięła zatem pod uwagę wyniki głosowania środowiska sędziowskiego, jednak uznała, że nie może to być element przesadzający o wyborze kandydata na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. Krajowa Rada Sądownictwa ma obowiązek uwzględnić całokształt okoliczności analizowanej sprawy, a nie przypisywać decydującego znaczenia jednemu z aspektów oceny kandydatów. B. N., mimo bardzo dobrej oceny kwalifikacyjnej oraz wzorowych opinii służbowych i rekomendacji wielu autorytetów prawniczych, uzyskała na zgromadzeniu 15 głosów poparcia, natomiast sędzia B. P., mimo ujawnionych i omówionych w ocenie kwalifikacyjnej drobnych uchybień, uzyskała 55 głosów poparcia. Można jedynie przypuszczać, że B. N. jako osoba spoza środowiska sędziowskiego, nieorzekająca w żadnym z sądów okręgowych apelacji [...], była mniej znana temu środowisku jako potencjalna kandydatka na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] od kontrkandydatów - sędziów z ponad 20-letnim dorobkiem orzecznictwem. Rozpatrując kandydatury sędziego S. N. i sędzi B. P., Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę dotychczasowy dorobek zawodowy tych kandydatów oraz ich doświadczenie zawodowe i życiowe, jednakże uznała, że w obecnej procedurze nominacyjnej ustępują oni wobec walorów zawodowych i osobowościowych kandydatki wybranej do przedstawienia z wnioskiem o powołanie. Dr hab. B. N. jest uznanym autorytetem nie tylko prawa karnego materialnego i procesowego, ale także prawa konstytucyjnego, prawa europejskiego i prawa karnego międzynarodowego, z zauważalnym wyczuciem potrzeb praktyki, o czym

przekonują jej prace naukowe. Ta umiejętność wychodzenia naprzeciw praktyce na najwyższym poziomie znalazła potwierdzenie we współpracy z sędziami Trybunału Konstytucyjnego oraz uczestniczeniu w programach szkoleniowych dla adwokatów, radców prawnych, aplikantów adwokackich, aplikantów sędziowskich, aplikantów prokuratorskich oraz dla sędziów i prokuratorów. Swoją wiedzę dr hab. B. N. przekazuje także studentom i doktorantom. O jakości jej dorobku naukowego świadczą liczne nagrody i wyróżnienia. Kandydatka jest cenionym ekspertem w Biurze [...], a praca na tym stanowisku wymaga wszechstronnych umiejętności prawniczych oraz kompetencji z różnych dziedzin prawa. Wielokierunkowość i wszechstronność tej kandydatki uzasadnia jej udział w międzynarodowych zespołach badawczych i uczestnictwo w prestiżowych projektach naukowych dotyczących prawa karnego Unii Europejskiej. Podczas rozmowy z członkami Zespołu Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 3 listopada 2014 r. wykazała, że jest zaznajomiona z zakresem zmian w procedurze karnej mających wejść w życie w lipcu 2015 r., co niewątpliwie będzie miało znaczenie dla praktyki orzeczniczej całego Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w [...].

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 4 listopada 2014 r., podczas pierwszej tury głosowania żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów. Wobec takiego wyniku przeprowadzono drugie głosowanie, w którym udział wzięło 16 członków Krajowej Rady Sądownictwa. Wszystkie głosy zostały ważnie oddane. Na kandydaturę B. N. oddano 9 „za”, 3 „przeciw”, 4 „wstrzymujące się” i ta kandydatka uzyskała tym samym wymaganą bezwzględną większość głosów.

Od powyższej uchwały odwołanie wniosła B. P.. Zaskarżonej uchwale zarzuciła: 1/ naruszenie art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, przez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] reguł i kryteriów awansu, które korelowałyby z zasadami równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadami demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej i bez stosowania dyskryminacji, konsekwencją czego powstała sytuacja, w wyniku której kandydatura odwołującej się nie została przedstawiona Prezydentowi do powołania; 2/ naruszenie art.35 ust.2 pkt. 1 i 2 ustawy o Krajowej

Radzie Sądownictwa przez: a) zastosowanie niejednorodnych kryteriów oceny w stosunku do odwołującej się przy nadaniu priorytetu kryteriom o drugorzędnym znaczeniu; b) całkowite pominięcie, w procesie nominacji na stanowisko sędziowskie, rekomendacji ustnej przedstawionej przez Sędziego Wizytatora SSA W. D. (opiniującego m. in. osobę Pani B. N.), na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów w dniu 16 grudnia 2013 r.; 3/ naruszenie art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy, a mianowicie: a) tendencyjne porównanie ocen i kryteriów ustawowych przyjętych wobec kandydatki rekomendowanej z ocenami i kryteriami ustawowymi zastosowanymi wobec kandydatury odwołującej się; b) naruszenie swobodnej oceny kandydatów przez brak zastosowania jakiejkolwiek konfrontacji danych dotyczących odwołującej się z danymi zastosowanymi przez Radę wobec kandydatury osoby przedstawionej Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, pozwalającej na twierdzenia, iż ich ocena nie jest tak dobra jak ocena rekomendowanej kandydatki. Odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. Ponadto wniosła „o sprostowanie czy też uzupełnienie (brak regulacji ustawowej uniemożliwia jednoznaczne sprecyzowanie żądania)” protokołu posiedzenia Zespołu Członków Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 listopada 2014 r., o pytanie zadane odwołującej przez jednego z członków, przed pytaniem zadany przez sędziego D. Z., a które brzmiało „jakie ma Pani doświadczenie drugoinstancyjne?”, jak również o odpowiedź odwołującej się, która brzmiała mniej więcej: „Jakiś czas temu pomagaliśmy Wydziałowi IV Odwoławczemu i rozpoznawaliśmy apelacje od wydanych wyroków. Mogłam wydać wtedy kilka orzeczeń jako sędzia drugoinstancyjny, być może, że było tego około 5-7 lub, że było ich kilka”.

Zdaniem odwołującej się, przy wyborze kandydatów na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego [...], w zakresie dotyczącym procedowania odnośnie osoby B. N., Krajowa Rada Sądownictwa naruszyła prawo w zakresie wszechstronnego rozważenia sprawy, przekroczyła zasady swobodnej oceny kandydatów, dokonując wyboru arbitralnego, biorąc pod uwagę, kryteria dotyczące Sędziego Sądu Apelacyjnego, i w sposób, który świadczy o nierównym traktowaniu kandydatów. Art. 35 ust. 2 pkt. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa wskazuje ustawowe

kryteria przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście osób rekomendowanych. Istota tego przepisu sprowadza się zatem do stwierdzenia, że wskazane w niej kryteria oceny przydatności kandydatów są kryteriami ustawowymi, co tym samym determinuje ich istotę i wagę, sytuując je w kategoriach okoliczności wysokiej rangi. W powyższym przepisie „doświadczenie zawodowe” zostało wymienione w pierwszej kolejności, co powinno mieć determinujący charakter ze względów teleologicznych, chociaż w świetle orzecznictwa traktowane jest jako jedno z równoważnych kryteriów. Tymczasem Krajowa Rada Sądownictwa dokonująca oceny kandydatów, wzięła pod uwagę w pierwszej kolejności opinie, rekomendacje, a w dalszej kolejności posiadane doświadczenie zawodowe, podczas gdy przy ocenie na sędziego odwoławczego charakter priorytetowy powinny mieć kryteria uwzględniające specyfikę tego stanowiska. Zastosowanie przez Krajową Radę Sądownictwa argumentacji dotyczącej kryterium doświadczenia zawodowego w stosunku do osoby B. N. jest całkowicie bezzasadne, gdy uwzględni się całkowity brak tego doświadczenia u kandydatki. Praca w [...] jest bez wątpienia zaszczytną służbą, jednak nie można pomijać, że sporządzane tam przez B. N. orzeczenia miały jedynie formę projektów i nigdy nie zyskały statusu samodzielnego. Skoro zatem kandydatka nie wydała samodzielnie żadnego orzeczenia, to trudno wskazać, na jakiej podstawie Rada twierdzi, iż jej doświadczenie będzie miało znaczenie dla praktyki orzeczniczej całego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w [...]. Tym bardziej, że od 1 lipca 2015 r. procedura w zakresie postępowania karnego w znacznej części będzie oparta na orzekaniu jednoosobowym, a więc wybitnie samodzielnym, co w przypadku braku wykazania sporządzenia przez Panią B. N. jakichkolwiek orzeczeń o charakterze samodzielnym, budzi poważne wątpliwości w zakresie dokonania wyboru jej osoby.

W ocenie odwołującej się, fakt, iż zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości została wyznaczona jako egzaminator egzaminu radcowskiego w 2013 r. i w tej roli dokonywała oceny około 80 apelacji napisanych przez aplikantów, ma większe znaczenie dla oceny jej predyspozycji do pełnienia urzędu na wakującym stanowisku sędziego niż podnoszone odnośnie do osoby B. N. publikacje w języku obcym, uzyskiwanie nagród i wyróżnień, czy też udział w międzynarodowych zespołach badawczych.

Zdaniem odwołującej się, niezbędne jest również przeprowadzenie analiz dotyczących ustawowych wymogów stawianych kandydatom pretendującym na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego i podjęcie próby oceny w kontekście ich konstytucyjności. Wątpliwości budzi to, że osoba, która jest praktykiem, musi spełnić dodatkowy wymóg dotyczący czasookresu orzekania, natomiast osoba, która nie ma żadnego doświadczenia praktycznego, może zostać sędzią sądu apelacyjnego już na następny dzień po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

Nieprzekonujące są także argumenty Krajowej Rady Sądownictwa dotyczące przyczyn braku poparcia środowiska sędziowskiego dla pracowników naukowych. Według Rady, stosunkowo często środowisko udziela większego poparcia kandydującym sędziom (przede wszystkim tym, którzy są lub byli delegowani do orzekania w sądzie, do którego aspirują). Tymczasem w przypadku odwołującej się delegacja nie zaistniała, co nie stanęło na przeszkodzie osiągnięcia przez nią wyniku lepszego niż inne osoby, które były delegowane.

Odwołująca się zwróciła także uwagę, że Krajowa Rada Sądownictwa nie zastosowała jednolitych kryteriów oceny kandydatów. Z niezrozumiałych względów zespół opiniujący nie zadał skarżącej - w zakresie znajomości zmian w procedurze karnej (wchodzących w życie w lipcu 2015 r.) stosownych pytań w celu sprawdzenia posiadania przez nią wiedzy. Zwłaszcza, gdy odpowiedziom udzielonym przez B. N. w tej kwestii Rada nadała szczególny walor. Zadanie takiego pytania było, w ocenie odwołującej się, konieczne w sytuacji, gdy okoliczności te podniosła kontrkandydatka i gdy odwołująca się pismem z dnia 2 października 2014 poinformowała Radę, iż rozpoczęła kolejne studia podyplomowe z zakresu „Prawo karne materialne i procesowe” na Uniwersytecie J.. Studia te w znaczącej części ukierunkowane są na ugruntowanie wiedzy o nowej procedurze, wchodzącej w życie 1 lipca 2015 r.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wstępnie Sąd Najwyższy uważa za właściwe przypomnieć, że zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714, dalej ustawa o KRS) uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

Odnosnie do granic zaskarżenia wypada stwierdzić, że chociaż odwołanie nawiązuje do całej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 listopada 2014 r., to jego lektura wskazuje, iż dotyczy ono punktu 1 w tejże uchwale, zawierającego postanowienie o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury B. N. z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] oraz punktu 2 uchwały w zakresie nieprzedstawienia tej treści wniosku w doniesieniu do odwołującej się. Są to jednocześnie granice rozpoznania sprawy przez Sąd Najwyższy.

Analizując prawidłowość zaskarżonej uchwały w tak oznaczonych granicach należy odnieść się podstawy odwołania, którą wypełniają zarzuty naruszenia

przepisów art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP, a także art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o KRS.

Warto zauważyć, że niniejsze postępowanie odwoławcze dotyczy procedury konkursowej na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Apelacyjnym w [...] ogłoszone w Monitorze Polskim z 2013 r, poz. 354, w której pierwotnie wzięło udział piętnastu kandydatów. W wyniku częściowego uchylecia przez Sąd Najwyższy wyrokami z dnia 27 sierpnia 2014 r. poprzedniej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 19 marca 2014 r., z tego grona uczestników postępowania na obecnym etapie procedury konkursowej pozostało trzech kandydatów – B. N., B. P. oraz S. N.. Jest oczywiste, że po uchyleniu przez Sąd Najwyższy wcześniejszej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w kwestii obsady wolnego stanowiska sędziego, ponownie rozpoznając sprawę Rada powinna dokonać wyboru zwycięzcy konkursu spośród wymienionej trójki kandydatów. Swoboda Rady w sposobie rozstrzygnięcia konkursu była jednak ograniczona przez związanie jej wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy (art. 398²⁰ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). Uchylając poprzednią uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na nieprawidłowości poprzednio przeprowadzonej przez Radę procedury wyłaniania zwycięzcy konkursu (wysłuchanie w trybie art. 33 ust. 2 ustawy o KRS tylko jednej uczestniczki postępowania) i mankamenty uzasadnienia uchwały (zaprezentowanie oceny dorobku zawodowego osoby przedstawionej Prezydentowi z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziego i pominięcie indywidualnego omówienia pozostałych kandydatur) oraz wyraził - będący rezultatem wykładni art. 35 ust. 2 ustawy o KRS - pogląd prawny w kwestii znaczenia wyników poparcia środowiska sędziowskiego dla poszczególnych uczestników postępowania nominacyjnego jako równoważnego z kwalifikacjami kryterium wyboru zwycięzcy konkursu oraz konieczności szczegółowego rozważenia owych kwalifikacji w sytuacji ubiegania się przedstawicieli różnych zawodów prawniczych o stanowisko sędziego.

Wprawdzie w świetle art. 398²⁰ k.p.c. przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Krajowa Rada Sądownictwa była związana jedynie poglądem prawnym wyrażonym

w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego a nie wskazaniem co do dalszego postępowania, to kierując się także tymi wskazaniem Rada uzupełniła postępowanie o wysłuchanie przez Zespół członków wszystkich trzech uczestników postępowania. Ani art. 32 ust. 2 ustawy o KRS, ani przepisy Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (uchwała KRS z dnia 22 lipca 2011 r., M.P. nr 72, poz. 712), dopuszczające wysłuchanie kandydatów także przez zespół członków Rady przygotowującego listę rekomendacyjną, nie precyzują sposobu przeprowadzenia owego wysłuchania. W kontekście art. 32 ust. 2 ustawy o KRS, samo wysłuchanie ma fakultatywny charakter i nie można go utożsamiać z dowodem z przesłuchania stron czy zeznań świadków w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, które zresztą nie mają zastosowania w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa. Jego celem jest wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości wyłaniających się z analizy dokumentów zgromadzonych w trakcie procedury nominacyjnej i umożliwienie kandydatom autoprezentacji. W zastosowanym w niniejszej sprawie przez Zespół członków Rady trybie wysłuchania nie można dopatrzeć się symptomów nierównego traktowania uczestników konkursu. Wszyscy trzej kandydaci mieli bowiem możliwość swobodnego zaprezentowania swojej kandydatury. Wysłuchanie osób pretendujących do powołania na wolne stanowisko sędziego nie jest jednak egzaminem, stąd nie istnieje jakikolwiek zestaw pytań, jakie powinny być zadane kandydatom, ani nie obowiązuje wymaganie, by wszystkim uczestnikom postępowania zadawać te same pytania. Kierowane do kandydatów pytania z reguły zmierzają do uzupełnienia materiału sprawy dotyczącego danego uczestnika postępowania i z natury rzeczy są różne w odniesieniu do poszczególnych osób. Stawiane w tym zakresie przez odwołującą się zarzuty należy uznać za bezzasadne. Adresowany zaś do Sądu Najwyższego wniosek o uzupełnienie protokołu posiedzenia Zespołu członków Rady nie ma żadnych podstaw w obowiązujących przepisach.

Niesłuszny jest też zarzut skarżąc dotyczący naruszenia przez Radę w trakcie ponownego rozpoznawania sprawy art. 33 ust. 1 ustawy o KRS. Powołany przepis zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła

sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Naruszenie tego przepisu może zatem polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. Sposób rozważenia przez Radę sprawy powinien zaś znaleźć odzwierciedlenie w treści uzasadnienia podjętej uchwały, które ma umożliwić uczestnikom postępowania zapoznanie się z motywami, które legły u podstaw podjętej uchwały, a Sądowi Najwyższemu - jej instancyjną kontrolę. Z wyjaśnianiem owych motywów wiąże się zaś kwestia właściwego stosowania art. 42 ust. 1 ustawy o KRS. Przepis ten stanowi, że uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia, nie określa natomiast wymaganej jego treści. Oczywiście jest, że pisemne motywy uchwały nie mogą być powtórzeniem całego zgromadzonego materiału sprawy. Trzeba więc kierować się w tym zakresie zdrowym rozsądkiem, mając w szczególności na uwadze funkcje i cele uzasadnienia. Wbrew zarzutom odwołującej się, uzasadnienie zaskarżonej uchwały pozwala na prześledzenie toku wyłaniania przez Radę zwyciężczyni konkursu i poznanie argumentów, które zaważyły na dokonanym wyborze, a będących wynikiem szczegółowego rozważenia materiału sprawy.

Trzeba pamiętać, że ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał Rady sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji i jako taka powinna ona podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Nie można jednak zapominać, iż w świetle art. 44 ust. 1 ustawy o KRS, kognicja Sądu Najwyższego do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie

ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu. Merytoryczna ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia Krajowej Rady Sądownictwa w tej materii byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych. Art. 179 Konstytucji RP, kreując kompetencję Prezydenta RP do powoływania sędziów, występowanie z wnioskiem o owo powołanie sytuuje w gestii Krajowej Rady Sądownictwa. Tryb odwoławczy od uchwał Rady nie ogranicza tej kompetencji, pozwala jednak na sądową kontrolę sposobu korzystania przez Krajową Radę Sądownictwa z jej uprawnień w tym zakresie. W praktyce kontrola ta obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu konkursowym jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z tą oceną.

Co do kryteriów wyboru kandydata na stanowisko sędziego wymienionych w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, godzi się podkreślić, że ów katalog (adresowany w pierwszej kolejności do zespołu członków Rady przy sporządzaniu listy rekomendowanych kandydatów) nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem kwalifikacji kandydatów - nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Odnośnie do samych kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, o jakich mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, trzeba pamiętać, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością kwalifikacji nie można utożsamiać tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustaw regulujących urząd sędziowski powszechnych czy sądów administracyjnych, gdyż te wyznaczają minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi raczej o uwzględnienie w ocenie kandydatów - poza owym ustawowym minimum - dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, itp. Aktualny pozostaje przy tym ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy

o KRS z dnia 27 lipca 2001r. pogląd judykatury, w myśl którego w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być zróżnicowany w zależności od potrzeb. Nie jest przy tym konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z przyjętych kryteriów oceny. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek. Jeśli jednak wyboru dokonano pomiędzy uczestnikami postępowania o zbliżonych predyspozycjach do powołania na wolne stanowisko sędziowskie, należy wyjaśnić motywy, jakie zadecydowały o wyniku konkursu (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010r., III KRS 10/10, LEX nr 678015).

Prawdą jest, że jednym z ustawowych elementów oceny kandydatów na stanowisko sędziego jest poparcie organów samorządu sędziowskiego, skoro procedura konkursowa jest wieloetapowa i toczy się z udziałem tych organów. Warto zauważyć, że aczkolwiek wyniki głosowania na kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i dlatego Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze od kontrkandydatów poparcie środowiska zawodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010r., III KRS 24/09, LEX nr 737271). Krajowa Rada Sądownictwa kierując się poglądem prawnym wyrażonym w uzasadnieniu poprzedniego wyroku Sądu Najwyższego, dopełniła powyższego wymagania. Opisując wyniki głosowań organów samorządu sędziowskiego w trakcie niniejszej procedury konkursowej, Rada szczegółowo wyjaśniła przyczynę wyboru B. N. na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Apelacyjnym w [...], mimo uzyskania przez tę uczestniczkę postępowania najmniejszego - spośród trójki kandydatów - poparcia Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...]. Przyczyną tą jest zaś porównanie przez Radę poszczególnych kandydatur z punktu widzenia wszystkich ustawowych kryteriów oceny i uznanie, że najwyższe – w stosunku do pozostałych uczestników postępowania - kwalifikacje zawodowe B. N.

stanowią przeciwwagę dla niekorzystnych dla niej wyników głosowania wspomnianego organu samorządu sędziowskiego. Dokonany wybór jest zatem efektem rozważenia przez Radę wszystkich aspektów sprawy i w sytuacji, gdy analiza kandydatur przeprowadzona z punktu widzenia poszczególnych ustawowych kryteriów oceny doradziła do różnych wniosków- ostatecznego dania prymatu przesłance kwalifikacji zawodowych.

Uzasadnienie odwołania w dużej mierze kontestuje dokonaną przez Radę ocenę kwalifikacji zwyciężczyni konkursu i sprowadza się do tezy, że brak dorobku orzeczniczego kandydatki wyklucza jej predyspozycje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego. Skarżąca zdaje się przy tym utożsamiać doświadczenie zawodowe z doświadczeniem orzeczniczym. Tymczasem art. 64 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U z 2015 r., poz. 133; dalej jako u.s.p.) upoważnia do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu apelacyjnego także przedstawicieli innych zawodów prawniczych oraz środowisk naukowych, nie stawiając tym kandydatom warunku legitymowania się stażem orzeczniczym. Uzależnianie wyboru na to stanowiska od wykazania się odpowiednim dorobkiem jurydycznym oznaczałoby wykreowanie dla tej kategorii uczestników postępowania nominacyjnego dodatkowego, pozaustawowego warunku i ograniczenie tym osobom dostępu do służby publicznej, a nawet zamknięcie owego dostępu reprezentantom innych zawodów prawniczych i środowisk naukowych, nieposiadającym wcześniejszego doświadczenia w sprawowaniu urzędu sędziowskiego. Kwalifikacje i doświadczenie zawodowe innych niż sędziowie kandydatów należy rozumieć jako kwalifikacje i doświadczenie zdobyte przez nich w dotychczas wykonywanym zawodzie prawniczym czy pracy naukowej, podlegające ocenie z punktu widzenia przydatności w pełnieniu urzędu na stanowisku, do którego pretendują, ale przy uwzględnieniu ustawowo przewidzianych różnych ścieżek dojścia do tego stanowiska. Analiza owych kwalifikacji nie sprowadza się do prostego porównywania tak różnych wartości, jak doświadczenie orzecznicze jednych kandydatów i osiągnięcia naukowe innych. Chodzi raczej o odpowiedź na pytanie, na ile znaczący jest dorobek zawodowy poszczególnych uczestników postępowania i czy oni sami są wyróżniającymi się postaciami w swej grupie zawodowej. Takiej

właśnie oceny uczestników postępowania, uwzględniającej przebieg ich dotychczasowej pracy zawodowej i osiągnięcia w tym zakresie, dokonała Krajowa Rada Sądownictwa. Rada przekonująco umotywowwała tezę, że spośród trójki rozważanych kandydatur najbardziej wyróżniającą się osobą, o najwyższych kwalifikacjach zawodowych predestynujących do objęcia stanowiska sędziego sądu apelacyjnego, jest B. N. . Ocena ta ma zaś pełne oparcie w materiale sprawy, poczynając od wyników studiów i egzaminu sędziowskiego kandydatki, przez prezentację jej dorobku naukowego, publicystycznego, dydaktycznego, po znakomitą opinię kwalifikacyjną sędziego wizytatora oraz rekomendacje przedstawicieli świata nauki i judykatury. Analiza kwalifikacji i doświadczenia zawodowego zwyciężczyni konkursu została zaś przeprowadzona z uwzględnieniem przydatności tych przymiotów kandydatki do pełnienia urzędu sędziowskiego w jednostce sądowej, do której pretenduje. Skarżąca nie wskazała na żadne okoliczności, które podważyłyby rzetelność tej oceny. Rację ma Krajowa Rada Sądownictwa zauważając, że sporządzona przez sędziego wizytatora ocena kwalifikacyjna odwołującej się, chociaż bardzo dobra, nie jest wzorowa z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w pracy opiniowanej. Za wyższymi od zwyciężczyni konkursu kwalifikacjami skarżącej nie przemawia też fakt ukończenia przez nią jednych studiów podyplomowych i rozpoczęcie kolejnych w sytuacji, gdy kontrkandydatka prowadziła zajęcia na kilku tego rodzaju studiach, ani udział w szkoleniu z zakresu nowelizacji procedury karnej, podczas gdy kontrkandydatka uczestniczyła w debatach naukowych na temat owych zmian. Trudno również zgodzić się z tezą, że sprawdzenie kilkudziesięciu prac aplikanckich w trakcie egzaminu radcowskiego ma większe znaczenie dla oceny umiejętności zawodowych uczestników konkursu na wolne stanowisko sędziowskie od publikacji naukowych czy udziału w zespołach badawczych. Chybiony jest wreszcie zarzut niezgodności z rzeczywistością ustaleń Rady odnośnie do posiadania przez B. N.-poza wiedzą teoretyczną - także wiedzy praktycznej, jeśli zważyć na wieloletnią pracę tej kandydatki w Biurze [...] na stanowiskach asystenta, starszego asystenta i asystenta - eksperta, związanej z praktycznym stosowaniem przepisów prawa w rozpoznawanych przez [...] sprawach. Wreszcie fakt szczególnych naukowych zainteresowań zwyciężczyni konkursu określonymi zagadnieniami z zakresu prawa

karnego nie przeczy jej rozległej i wszechstronnej wiedzy prawniczej, podkreślanej w opinii kwalifikacyjnej oraz dzielonych kandydatce rekomendacjach. W konsekwencji bezzasadne są zarzuty odwołania dotyczące naruszenia przez Radę przepisów art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, mające polegać - zdaniem skarżącej - na nienależytym rozważeniu materiału sprawy i nieprawidłowym zastosowaniu kryteriów oceny uczestników niniejszej procedury konkursowej.

Nie ma też racji skarżąca sugerując sprzeczność art. 64 u.s.p. z konstytucyjną zasadą równego dostępu do służby publicznej przez ustanowienie dla reprezentantów poszczególnych zawodów prawniczych ubiegających się o urząd sędziego sądu apelacyjnego wymagania legitymowania się odpowiednim stażem pracy na danym stanowisku i brak takiego warunku w stosunku do pracowników naukowych. Wprawdzie ustawodawca nie przewidział wprost takiego kryterium kwalifikacyjnego dla ostatniej z wymienionych kategorii kandydatów, ale nie oznacza to pominięcia wobec tych osób przesłanki stażu zawodowego. Warto zauważyć, że o stanowisko sędziego sądu apelacyjnego mogą się ubiegać tylko pracownicy wyszczególnionych w przepisie szkół wyższych, instytutów badawczych i placówek naukowych, posiadający najwyższe tytuły i stopnie naukowe, tj. profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych. Uzyskanie tych tytułów i stopni jest zaś poprzedzone wieloletnią działalnością naukową i stanowi zwieńczenie procesu zdobywania kolejnych stopni naukowych.

Resumując: zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatur na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Apelacyjnym w [...] jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy oraz zastosowania jednakowych dla uczestników postępowania i zarazem dozwolonych przepisami prawa kryteriów wyboru. Nie można więc przypisać jej cech dowolności. Czyni to bezzasadnym zarzut odwołującej się dotyczący naruszenia w niniejszej procedurze konkursowej przepisów art. 2, art. 32 ust. 1 oraz art. 60 Konstytucji RP i wyklucza dalszą ingerencję Sądu Najwyższego w dokonany przez Radę wybór zwyciężczyny konkursu.

Wobec bezzasadności podstaw i zarzutów odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, Sąd Najwyższy orzekł o jego oddaleniu z mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

[as]